

JÄRJESTÖT VAATIVAT: VERKKOPALVELUJEN ESTEETTÖMYYDESTÄ SÄÄDETTÄVÄ DIREKTIIVILLÄ

Palvelujen siirtyessä yhä useammin verkkoon pitää palveluntarjoajien huolehtia siitä, että sähköiset palvelut toimivat esteettömästi. Esteettömyyden turvaamiseksi Kuluttajaparlamentti vaatii kovempien keinojen käyttöönottoa: esteettömyydestä pitää säätää EU:n tasolla direktiivillä tai vähintään kansallisella lailla.

Verkkosivujen esteettömyydestä ja ylipäänsä helppokäyttöisyydestä hyötyvät kaikki palvelujen käyttäjät. Kansainvälisen osaamistutkimuksen mukaan jopa miljoona suomalaista pitää tietotekniikkataitojaan puutteellisina. Erityisen haastavaa palvelujen siirtyminen internetiin on luonnollisesti näkövammaisille tai muuten toimintarajoitteisille henkilöille.

- Viimeistäkin helppokäyttöistä verkkopankkia ollaan nyt ajamassa alas. Myös kuntien sivuilta on usein vaikeaa löytää jopa yhteystietoja. Hiljattain eräältä jäseneltämme meni ohi tieto myytävästä kunnan tontista puutteellisten verkkosivujen takia, kertoo **Reijo Juntunen** Näkövammaisten Keskusliitosta.

Toki hyviäkin esimerkkejä löytyy.

- Vaikkapa Kela on panostanut verkkopalvelujen esteettömyyteen. Myös joidenkin julkisten toimijoiden sivustoista löytyy saavutettavia palveluita. Useimmiten esteettömyyteen ei kuitenkaan erityisesti panosteta, sanoo **Hannu Virtanen** Kehitysvammaliitosta.

Myös juuri julkaistun liikenne- ja viestintäministeriön sekä valtiovarainministeriön tilaaman selvityksen mukaan erityisryhmät kohtaavat verkkopalveluissa monenlaisia teknisiä, taloudellisia ja sosiaalisia esteitä.

Esteetön verkkosivu on rakenteeltaan selkeä ja helposti navigoitava. Sen kieli on yksiselitteistä ja ytimekästä. Se muuntuu käyttäjän tarpeiden mukaan käytettäväksi eri aisteilla tai apuvälineillä. Esimerkiksi ääni- ja videotiedostojen sisältämä informaatio pitäisi olla saatavilla myös tekstimuodossa ja tekstiä pitäisi voida lukea ruudunlukuohjelmalla.

-Verkkoesteettömyyttä on pyritty edistämään erilaisin standardein ja suosituksin. Niiden noudattaminen ei ole kuitenkaan velvoittavaa ja siksi tarvitaan ehdottomasti voimakkaampaa ohjausta kuten direktiiviä, toteaa **Sami Virtanen** Kuuloliitosta.

Verkkoesteettömyyden edistämiseksi Kuluttajaparlamentti vaatii valtiovaltaa painostamaan Euroopan parlamenttia ja EU:n jäsenvaltioita saattamaan voimaan julkisen sektorin verkkosivustojen esteettömyyttä koskeva saavutettavuusdirektiivi. Vähintään julkishallinnon verkkopalvelujen esteettömyydestä pitää säätää kansallinen laki. Lainsäädännöllä on turvattava myös sellaisten verkkopalvelujen esteettömyys, joita yrityksillä on velvollisuus tarjota kaikille kuluttajille, kuten peruspankkipalvelut ja viestintäpalvelut.

- Yhteiskunnan ja yritysten toimintoja siirtyy koko ajan verkkoon yhä enemmän ja enemmän. Siksi kaikkien pitää voida yhdenvertaisina käyttää verkon palveluja. Verkkoesteettömyys on siis myös ihmisoikeuskysymys, toteaa **Henrik Gustafsson** Invalidiliitosta.

Lisätietoa: Kuluttajaparlamentin pääsihteeri Jenni Vainioranta, p. 040 4198962, [jenni.vainioranta\(at\)kuluttajaliitto.fi](mailto:jenni.vainioranta@kuluttajaliitto.fi)

Kuluttajaparlamentti on Kuluttajaliiton koordinoima valtakunnallisesti merkittävien järjestöjen vaikuttamisfoorumi. Sen tavoitteena on vahvistaa kansalaisjärjestöjen ääntä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa erilaisissa kuluttajapolitiikkaa koskevissa aiheissa. Tänä vuonna toiminnassa on mukana lähes 40 järjestöä. Vuoden teemoina ovat lapset ja nuoret sekä sosiaali- ja terveysala.

Kuluttajaparlamentin vuosittainen toiminta huipentuu eduskunnassa järjestettävään täysistuntoon, jossa järjestöt päättävät äänestämällä lopullisesti osallistumisestaan parlamentin kannanottoihin.

Kuluttajaparlamentin täysistunnossa 6.10. kovempien keinojen käyttöönottoa verkkoesteettömyyden turvaamiseksi vaativat seuraavat järjestöt:

ADHD-Liitto ry

Aivovammaliitto ry

A-klinikkasäätiö rs

Allergia- ja astmaliitto ry

ASBA Asbestialtistuneiden liitto ry

Autismi- ja Aspergerliitto ry

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Hengitysliitto ry

Invalidiliitto ry

Kehitysvammaliitto ry

Kotien Puolesta Keskusliitto ry

Kuuloliitto ry

Lapsiperheiden Etujärjestö ry

Marttaliitto ry

Mielenterveyden keskusliitto ry

Nuorten Kotkien Keskusliitto ry

Näkövammaisten Keskusliitto ry

Omaishoitajat ja Läheiset – Liitto ry

Perussuomalaiset Nuoret ry

Sateenkaariperheet ry

Sininauhaliitto ry

Suomen Diabetesliitto ry

Suomen Kilpirauhasliitto ry

Suomen Monikkoperheet ry

Suomen nuoret lesket ry

Suomen Parkinson-liitto ry

Suomen Potilasliitto ry

Suomen Setlementtiliitto ry

Suomen Sydänliitto ry

Takuusäätiö rs

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry

Kuluttajaparlamentissa mukana olevista järjestöistä Kuulovammaisten Lasten Vanhempien liitto ei ottanut kantaa aiheeseen, yhteistä kannanottoa muodostettaessa.

Järjestöjen verkkoesteettömyyttä koskeva kannanotto ja sen sisältämät vaatimukset ovat kokonaisuudessaan nähtävissä osoitteessa: <http://bit.ly/1vICoOT>